

JULI MINOVES, AMBAIXADOR D'ANDORRA A L'ONU

Per MONSERRAT SERRA / Fotos: GEMMA COMAS

"L'ONU serà el que els estats vulguin"

Juli Minoves (Andorra la Vella, 1969) és el responsable de l'ambaixada d'Andorra a les Nacions Unides des del 1993. El setembre d'enguany assumirà la vice-presidència de l'Assemblea General.

Els petits estats representats a l'ONU, hi ha gaires coses que els uneixin?

—Sí. Els estats més petits no tenim exèrcits ni algunes de les preocupacions que tenen els grans. I ens podem dedicar a qüestions socials i als drets humans. A més, els estats petits, per l'obligació històrica de no ser bel·licosos, sinó de buscar sempre la conciliació per poder subsistir, hem forjat una personalitat pròpia, que fa que siguem molt compatibles els uns amb els altres.

—Però no desitjarien tenir més pes en qüestions d'una implicació política i diplomàtica més gran?

—A mi, em sembla que les qüestions econòmiques i de drets humans ja són prou importants.

—I la possibilitat de mitjançar en conflictes bèl·lics?

—Els països petits fan moltes més coses que no les que es veuen. Hi ha el que se'n diu diplomàcia discreta, en què els estats petits tenen un rol important.

—Com s'ha d'entendre la diplomàcia discreta?

—A vegades hi ha encontres entre alts responsables polítics de certs països per avançar en la resolució o en la comprensió d'un conflicte. Aquests encontres es fan als països petits, perquè es veuen partidaris o més neutrals. Així els estats petits contribueixen molt a la pau del món.

—Què va representar per a vostè el dia que l'ex-president d'Andorra, Òscar Ribas, va llegir el discurs d'ingrés a l'Assemblea General?

—Va ser un dia molt emocionant per a mi. Aquell

mateix dia Òscar Ribas em va demanar de fer de lligam entre Andorra i les Nacions Unides. L'any 1991 jo havia escrit una ponència per a la Universitat Catalana d'Estiu, amb el títol: "El futur internacional d'Andorra". En la ponència expressava el desig que Andorra avancés en el pla internacional. Però mai no m'hauria cregut que es pogués fer tan

de pressa. L'any 1993 hi va haver el procés constitucional i, pocs mesos després, l'entrada a les Nacions Unides. Va ser d'una rapidesa inesperada. I després em vaig trobar amb l'oferiment de fer de lligam, i em va semblar increïble. Perquè Andorra encara no havia constituït el seu cos diplomàtic. Evidentment, no vaig pas començar d'ambaixador; de primer vaig ser conseller, després ministre plenipotenciari i encarregat de negocis, i l'any passat el govern Fornés em va nomenar ambaixador.

—Si tan imprevisible era aquest ingrés a les Nacions Unides, com va ser tan ràpid?

—Per un conjunt d'oportunitats i de realitats. Aquells anys tots els països més petits d'Europa havien entrat a formar part de l'Organització. En el nostre cas, la constitució andorrana fou aprovada el

14 de març, després d'un procés d'uns quants anys de reforma. La constitució andorrana implica un deure de solidaritat envers els altres pobles del nostre planeta. Per tant, és molt natural que el primer pas fos l'entrada a les Nacions Unides. A més, era un reconeixement implícit com a país, com a poble sobirà. Perquè un estat petit com Andorra no es pot

"Els estats petits, per l'obligació històrica de no ser bel·licosos, sinó de buscar sempre la conciliació per subsistir, hem forjat una personalitat pròpia, que fa que siguem molt compatibles entre nosaltres."

permetre de tenir ambaixades a tot el món; per tant, a les Nacions Unides, hi tenim una ambaixada des d'on establim relacions amb molts altres països, amb els quals no n'hi tindríem cap. Per tant, hi ha un aspecte institucional i un de pràctic.

—*Com valora que, a l'Assemblea General a cada estat, li correspongui un vot?*

—Molt positivament. És el principi de l'estat internacional de dret i no de força. I aquest, en definitiva, és l'objectiu de les Nacions Unides. Estic convençut que el respecte donat als petits estats marcarà la manera com es relacionaran els pobles en el futur.

—*Aquesta imatge tan immaculada que dona de les Nacions Unides té alguns punts flacs, nogensmenys. A la pràctica, els estats no són pas iguals.*

—El que és molt important és que el principi resti establert. És veritat que el pes específic de certs estats determina algunes qüestions. Un estat gran amb exèrcit i amb poder econòmic internacional pot fer més coses i pot influir en més afers per la mateixa balança de poder, que no un estat petit. Això és molt natural i normal. Però a les Nacions Unides hi ha un principi de dret i és aquest principi que regeix l'Assemblea General i les seves votacions. Això és important i això funciona.

—*Però aquesta igualtat de dret no funciona pas al Consell de Seguretat.*

—Actualment es duu a terme un procés de reforma del Consell de Seguretat. Hi ha un grup de treball que es reuneix regularment, i hi participo. Perquè molts estats s'han fet ressò de la necessitat de democratitzar i d'ampliar el Consell de Seguretat. Però, al mateix temps, hem de pensar que perquè el Consell de Seguretat pugui ser efectiu en les seves decisions, és important que no sigui gaire gran. I també s'ha de veure que, aquests darrers anys, el dret de vet cada vegada s'usa menys. El que ara s'usa molt és l'amenaça del dret de vet. Així, la majoria de resolucions ja arriben negociades al Consell de Seguretat. El que desitgen és més transparència en els treballs del Consell de Seguretat i menys ús d'aquest dret. Jo diria que el dret de vet amb els anys anirà minvant, fins a caure en desús.

—*Hi ha un sector de l'opinió pública mundial que qüestiona el paper de les Nacions Unides. Considera que és un organisme en crisi perquè no ha respost com s'esperava en els darrers conflictes internacionals.*

—Les Nacions Unides és una organització feta d'éssers humans. Per tant, com en totes les organitzacions humanes, hi ha coses que no funcionen. És

una organització que no ho fa tot bé, però tampoc no ho fa tot malament, com s'ha volgut fer creure darrerament. L'ONU només serà el que els estats membres vulguin. Hi ha el mite del que pot fer i del que no pot fer l'ONU. No es poden demanar a aquesta organització resultats del que no té capacitat de fer. Si l'ONU intervé en un conflicte no és igual que si hi intervé l'OTAN. L'ONU no té el dispositiu de control, de tropes, no té les disponibilitats materials ni d'estratègia, de les organitzacions militars. Al mateix temps, és molt fàcil de criticar l'acció de l'ONU, perquè així deixem de criticar la de certs estats. L'ONU només fa el que els estats diuen que faci. I aquest és també el gran mite de l'Organització.

—*I el gran fre?*

—No. Perquè l'ONU fa moltes coses en moltes matèries, en què s'avança molt i molt bé. Però,

"L'ONU no té dispositiu de control, de tropes, ni disponibilitats materials ni d'estratègia, de les organitzacions militars. És molt fàcil de criticar l'acció de l'ONU, perquè així deixem de criticar certs estats."

d'això, no se'n parla mai. I també moltes vegades s'enfosqueixen els seus grans èxits. No dic que no hi hagi moltes coses que no es puguin millorar d'aquesta organització: per exemple, cal racionalitzar-ne el Secretariat, cal reformar el Consell de Seguretat, cal una reforma financera, cal un control de moltes coses... Però, si avaluem l'acció de les Nacions Unides en conjunt, és molt més positiva que no pas negativa. En l'àmbit del dret internacional, si les Nacions Unides no existissin, s'haurien d'inventar. Un altre mite de què voldria parlar és el de les finances. S'ha dit aquests darrers temps que l'ONU gasta molt i malament. Però el pressupost general d'aquesta organització és força minso, vist tot el que fa. Parlem d'un pressupost equivalent al que gasta Portugal en educació o bé el que gasta la ciutat de Nova

York per mantenir la seva dotació de bombers. Uns mil milions llargs de dòlars l'any.

—*Què ofereix Andorra a l'ONU i quina és, a grans trets, la tasca desenvolupada aquests tres anys?*

—Els successius ministres de Relacions Exteriors d'Andorra han mantingut sempre una línia enfocada sobretot als drets humans. Però, alhora, prenem part en els sis comitès de l'Assemblea General (afers d'armament, qüestions econòmiques i socials, drets humans, qüestions de descolonització, afers econòmics i pressupostaris, afers legals). Aquestes comissions redacten les resolucions que aprovarà l'Assemblea General. Pel nombre de persones de què disposem, hem concentrat la nostra participació en el comitè de drets humans i en el d'afers econòmics i socials.

—*És en el comitè de drets humans que parti-*

cipen més clarament?

—Som un estat que en el curs dels segles ha mantingut una política de tolerància força exemplar. Aquest és un dels atributs que ens reconeixen a les Nacions Unides. Això i els set-cents anys de pau que tenim: el rècord de pau al món. Per tant, tenim autoritat moral per a tirar endavant temes de drets humans.

—*Un dels que més han treballat és el de la pena de mort, oi?*

—Un paper capdavantier. Perquè molts estats, encara que siguin partidaris d'eliminar-la, perquè entenen que degrada la dignitat humana, no s'hi pronuncien obertament, perquè alguns mantenen la pena de mort en els seus codis militars o tenen unes altres preocupacions i no volen entrar en conflicte, per aquesta raó, amb un altre país. Andorra és un estat que no té cap problema per a tirar-ho endavant.

—*Es va arribar a acords concrets?*

—No. Es va redactar una resolució que va quedar en suspens. Es tornarà a obrir el cas d'aquí dos o tres anys.

Però va ser un avenç considerable, perquè hi va haver un bon debat. Andorra va exposar que la pena de mort, a la pràctica, no té cap utilitat, perquè cap de les estadístiques demostren que sigui una eina preventiva del crim important. I també creiem que la pena de mort infringeix un dels principis primordials de la nostra societat, que és la defensa de la vida.

—*En quins àmbits més ha actuat Andorra?*

—En bastants. Un d'aquests és el de la joventut. Sobre la joventut, he tingut converses amb el secretari general de l'ONU, Butros Butros Ghali, perquè el govern andorrà, concretament el ministre de Relacions Exteriors, Manuel Mas, l'interessa potenciar el tema de la joventut. Andorra té una població molt jove. Per altra banda, hi ha qüestions importants com és l'atur estructural de la joventut, que poden conduir a molts problemes el dia de demà.

—**Què és el que l'ha sorprès més des que és ambaixador a l'ONU?**

—**La humanitat dels meus col·legues.**

—**I què l'ha decebut més?**

—**... L'estat del món.**

—**Pesa, això de tenir tanta informació 'privilegiada'?**

—**Sí, sempre pesa. Perquè a vegades sents impotència per a analitzar-la i fer-ne el seguiment que voldries, amb vista a resoldre alguns problemes.**

als Estats Units i de ser també l'ambaixador més jove de les Nacions Unides.

—A banda rebre les claus de la ciutat, hi vaig fer contactes d'ordre econòmic. San Diego és la sisena ciutat dels Estats Units. Una ciutat molt turística, i des dels anys 50 ha reconvertit la seva economia al sector de l'alta tecnologia i de la petita indústria no-contaminant. Ens interessa de veure com ho han fet, potser per prendre'n exemple i veure com hi podem cooperar. Per una altra banda, en l'aspecte educatiu, cerquem acords amb algunes universitats americanes, particularment amb el Canadà. El nostre interès primordial al Canadà és la qüestió educativa. Ens interessa molt que estudiants andorrans puguin anar al Canadà a fer postgrau i doctorat, sobretot els de formació francòfona.

Montserrat Serra

Perquè un jove parat és un jove marginat, i això és una cosa que no ens podem permetre. Alhora, ens interessa també veure de quina manera s'estructurarà el diàleg i la solidaritat intergeneracional en les pròximes dècades. Treballem en un programa relacionat amb l'educació i els drets humans i també, arran de la Conferència de Pequín sobre la Dona, i de la Conferència de Copenhaguen sobre Desenvolupament Social, el ministre Mas abona totes les iniciatives aprovades.

—*A més d'ambaixador a l'ONU, també ho és als Estats Units i al Canadà. Quina relació hi tenen?*

—Amb els Estats Units, moltes perspectives de cooperació econòmica, cultural i turística. Fins avui Andorra ha tingut un nombre reduït de turistes nord-americans i ens agradaria de tenir-n'hi més. Com a ambaixador he fet algunes visites econòmiques, per exemple, darrerament he estat a San Diego.

—*On li van donar les claus de la ciutat, pel fet de ser el primer representant d'Andorra*

GEMMA COMAS

